

ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O SREDNJOJ ŠKOLI¹

OPĆE ODREDBE

Član 1.

U Zakonu o srednjoj školi („Službene novine Srednjobosanskog kantona“, broj 11/01) član 5. se mijenja i glasi:

„Jezici konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine upotrebljavat će se u svim srednjim školama u skladu s članom 7. Okvirnoga zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj 18/03 - u daljnjem tekstu: Okvirni zakon).

Nastavnici moraju uvažavati te objašnjavati razlike između tri službena jezika Bosne i Hercegovine kad god je to od značaja za predmete koje predaju.

Ne smije biti diskriminacije učenika zbog njihovih vjerskih, rasnih, nacionalnih, spolnih, kulturoloških i drugih posebnosti, kao niti zbog korištenja bilo kojeg jezika ili pisma konstitutivnih naroda u Bosni i Hercegovini.

Ne smije biti diskriminacije nastavnika ili drugog uposlenika pri imenovanju, uvjetima zaposlenja, napredovanju ili prilikom donošenja druge odluke u vezi s tom osobom, zbog toga što u školi koristi bilo koji od jezika konstitutivnih naroda, u usmenom ili pismenom izražavanju.“

Član 2.

Član 6. Mijenja se i glasi:

„Državljaninu Bosne i Hercegovine koji se, u skladu sa Zakonom o zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj 12/03), izjasni pripadnikom nacionalne manjine, osigurat će se nastava iz materinskog jezika, kao i druga prava u skladu sa Zakonom o zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina.

Ako osoba na koju se primjenjuje prethodni stav želi pohađati nastavu iz materinskog jezika na svom jeziku, prilikom upisa obavijest će školu da je pripadnik nacionalne manjine i škola će to prihvatiti kao činjenicu bez daljnjih provjera i dokaza.

Nastava iz materinskog jezika može se obavljati u razredu, u zasebnom razredu ili grupi, ili pojedinačno.

¹ Objavljeno u „Službenim novinama Srednjobosanskog kantona“, broj 17/04.

Nastavnik zadužen za nastavu iz prethodnog stava mora imati dovoljno znanja odnosnoga jezika, kako bi se osiguralo da može predavati jezik na odgovarajućem nivou.

Ministar obrazovanja, nauke, kulture i sporta Kantona (u daljnjem tekstu: ministar) odgovoran je za uspostavljanje nastavnog plana i programa za nastavu maternjeg jezika i za osiguravanje nastavnih sredstava za tu nastavu.“

Član 3.

U članu 9. stav 1. mijenja se i glasi:

„Srednju školu može osnovati domaće i strano pravno ili fizičko lice, u svim oblicima vlasništva, u skladu s ovim zakonom.“

U istom članu dodaje se novi stav 8. koji glasi:

„Privatna škola može se osnovati u skladu s načelima i standardima utvrđenim ovim zakonom te ostalim uvjetima i kriterijima utvrđenim propisima u oblasti obrazovanja.“

Član 4.

Iza člana 9. dodaje se novi član 9a. koji glasi:

„Danom stupanja na snagu ovoga zakona, ujedinit će se rukovodstvo i uprava u svim školama koje koriste istu školsku zgradu, i u područnim školama u kojima rukovodstvo i uprava nisu jedinstveni s matičnom školom, ili gdje se nastava izvodi prema više nastavnih planova i programa.

Škole iz stava 1. ovoga člana imat će jednog direktora i pomoćnika direktora koji ne mogu biti pripadnici istog konstitutivnog naroda, odnosno ostalih, jedan upravni odbor škole i jedan sekretarijat. Rukovođenje i upravljanje školom uredit će se i organizirati na način koji osigurava ravnopravnost jezika, pisama, akata, školskih isprava i školskih programa.“

Član 5.

U članu 16. dodaje se stav 4. koji glasi:

„Statusne promjene škole, osim prijavljivanje sudu, obavezno se prijavljuju Ministarstvu radi upisa u Registar srednjih škola.“

Član 6.

U članu 18. stav 1. mijenja se i glasi:

„Srednja škola može organizirati izvođenje dijela nastavnih planova van svoga glavnog sjedišta, u skladu sa zakonom i drugim propisima, uz suglasnost Ministarstva. Na teritoriji Kantona nastavne planove mogu provoditi škole čije je sjedište van Kantona, u skladu s ovim zakonom i drugim propisima te uz suglasnost Ministarstva.“

Član 7.

U članu 16. stav 1. mijenja se i glasi:

„Nastavne planove i programe, uključujući i zajedničku jezgru nastavnih planova i programa, donosi Ministarstvo za sve vrste srednjih škola.“

Iza stava 1. dodaju se novi stavovi 2. i 3., koji glase:

„Nastavne planove i programe za sve vrste srednjih škola, uključujući i zajedničku jezgru nastavnih planova i programa, Ministarstvo donosi u skladu sa zajedničkom jezgrom nastavnih planova i programa kako je utvrdi Agencija za nastavne planove i programe, u skladu s članovima 42., 43. i 48. Okvirnog zakona.

Standarde uspjeha učenika i ocjenjivanja postignutih rezultata, koje ustanovljuje Agencija za standarde i ocjenjivanje u obrazovanju, u skladu s članovima 46. i 47. Okvirnoga zakona, usvaja i provodi Ministarstvo.“

Dosadašnji stav 2. postaje stav 4.

Član 8.

Iza člana 34. dodaje se član 34a. koji glasi:

„Srednja škola svoju ulogu i obaveze ostvaruje u okruženju poticajnom za sticanje znanja, koje poštuje i podržava individualnost svakog učenika, kao i njegov kulturni i nacionalni identitet, jezik i vjeru, koje je sigurno i u kojem ne postoji bilo kakav oblik zastrašivanja, zlostavljanja, fizičkog kažnjavanja, vrijeđanja, ponižavanja ili degradiranja ili štete za zdravlje, uključujući i štetu izazvanu pušenjem ili upotrebom drugih opojnih ili nezakonitih materija.“

Član 9.

Iza člana 38. dodaje se član 38a. koji glasi:

„Tokom nastavnih i drugih aktivnosti u školi ne smiju se upotrebljavati ili izlagati didaktički ni drugi materijali, a nastavnici i drugo školsko osoblje ne smiju davati izjave, koji bi se opravdano mogli smatrati uvredljivim za jezik, kulturu ili religiju učenika koji pripadaju bilo kojoj nacionalnoj, etničkoj ili vjerskoj skupini.

Za nadzor nad provođenjem odredbi stava 1. ovoga člana nadležno je Ministarstvo. Po primljenoj prijavi, postupak provodi posebna komisija koju osniva ministar.

Na prijedlog komisije iz prethodnog stava, Ministarstvo donosi konačnu i obavezujuću odluku.“

Član 10.

Član 53. mijenja se i glasi:

„Djeca i mladi s posebnim obrazovnim potrebama obrazovat će se u redovnim školama i prema programima prilagođenim njihovim individualnim potrebama. Individualni program, prilagođen njihovim mogućnostima i sposobnostima, izrađuje se za svakog učenika, uz obavezno određivanje defektološkog i logopedskog statusa.

Djeca i mladi s ozbiljnim smetnjama i poteškoćama u razvoju mogu se djelimično ili u cjelini obrazovati u specijalnim odgojno-obrazovnim ustanovama ako im nije moguće pružiti odgovarajuće

obrazovanje u redovnim školama.

Djeca koja ne mogu pohađati redovnu školu mogu pohađati specijalno odjeljenje koje može biti u sastavu redovne škole.

Kategorije, postupak identifikacije, planiranje i način rada, profil, obuka i profesionalni razvoj stručnog kadra za rad s djecom i mladima s posebnim potrebama te druga pitanja, bliže se uređuju podzakonskim propisom.“

Član 11.

U članu 55. dodaje se novi stav 3. koji glasi:

„Srednjoškolsko obrazovanje dostupno je svima u skladu s postignutom uspjehu u osnovnoj školi, osobnom interesu i sposobnostima.“

Dosadašnji stavovi 3. i 4. postaju stavovi 4. i 5.

Dodaje se novi stav 6. koji glasi:

„Srednjoškolsko obrazovanje u javnim ustanovama je besplatno, što podrazumijeva osiguranje uvjeta za slobodan pristup i učestvovanje u obrazovanju, naročito u pogledu osiguranja pristupa besplatnim udžbenicima, priručnicima i drugom posebnom didaktičkom materijalu.“

Član 12.

Iza člana 57. dodaje se član 57a. koji glasi:

„Učeniku koji prelazi iz jednog obrazovnog programa u drugi, u okviru iste struke, vrijeme obrazovanja u prethodnom obrazovnom programu na području Bosne i Hercegovine priznaje se za daljnji nastavak obrazovanja u Kantonu, u skladu s nastavnom planom i programom i drugim uvjetima utvrđenim važećim propisima.

Ako se prema uvjetima iz prethodnog stava učenik upisuje u naredni razred (godinu), škola je dužna omogućiti mu polaganje eventualne razlike predmeta najkasnije do 15. aprila tekuće godine.“

Član 13.

U članu 66. stav 7. se mijenja i glasi:

„Ako nastavničko vijeće ne prihvati prigovor, učenik ili roditelj imaju pravo prigovora Ministarstvu, koje će donijeti odluku u roku od tri dana. Odluka je obavezujuća za školu.“

Član 14.

U članu 71. dodaju se stavovi 4. i 5. koji glase:

„Svjedodžbe i diplome o završenom obrazovanju, stečene prema nastavnom planu i programu, koje su izdale verificirane obrazovne ustanove na području Bosne i Hercegovine, imaju isti status kao svjedodžbe i diplome izdane u Kantonu.

Vrijeme obrazovanja u odgovarajućem obrazovnom programu u Bosni i Hercegovini koje nije okončano dodjelom svjedodžbe ili diplome, priznaje se bez uvjetovanja za daljnji nastavak i završetak obrazovanja prema tom istom programu u Kantonu.“

Član 15.

Član 80 mijenja se i glasi:

„Radi povezivanja s društvenom zajednicom i saradnje roditelja i škole, u srednjoj školi osniva se vijeće roditelja i vijeće učenika.

Vijeće roditelja čine predstavnici roditelja, predstavnici škole (nastavnici, učenici i administrativno osoblje) i zainteresirani predstavnici lokalne zajednice, s tim da većinu u vijeću čine roditelji.

Način i postupak osnivanja i rada vijeća bliže se uređuje općim aktima škole i statutom vijeća.

Vijeće roditelja:

- promovira interese škole u zajednici na čijem području se škola nalazi,
- predstavlja stavove roditelja učenika upravnom odboru škole,
- podstiče aktivno uključivanje roditelja u rad škole,
- informira upravni odbor o svojim stavovima, o svakom pitanju koje se odnosi na rad i upravljanje školom, kada ocijeni da je to potrebno ili na zahtjev upravnog odbora škole,
- učestvuje u izradi i realizaciji odgovarajućih projekata kojima se potiče i unapređuje obrazovni rad u školi,
- predlaže i bira predstavnike roditelja u upravni odbor škole.

U svrhu poboljšanja saradnje između lokalne zajednice, škola i roditelja, u srednjim se školama može osnovati udruženje roditelja i nastavnika.“

Član 16.

Iza člana 80. dodaje se član 80a. koji glasi:

„Uzimajući u obzir dob učenika koji pohađaju školu, škola im pomaže da osnuju vijeće učenika, čije su dužnosti:

- promoviranje interesa škole u zajednici na čijem području se škola nalazi,
- predstavljanje stavova učenika o radu škole,
- informiranje upravnog odbora škole o svojim stavovima o svakom pitanju koje se odnosi na rad i upravljanje školom, kada ocijeni da je to potrebno ili na zahtjev upravnog odbora škole.

Postupak osnivanja i način rada vijeća učenika utvrđuju se općim aktima škole.“

Član 17.

U članu 83. stavu 1., na kraju rečenice dodaju se riječi:

„koji raspisuje upravni odbor škole.“

Stav 2. mijenja se i glasi:

„Radnici iz stava 1. ovoga člana mogu zasnovati radni odnos na određeno vrijeme i bez konkursa ako se radi o privremenim zamjenama nastavnika i stručnih saradnika, a najduže na period od 60 dana.“

Dodaje se stav 3. koji glasi:

„Vjeroučitelj u školi ne može zasnovati radni odnos ako mu nadležna crkva ili vjerska zajednica nije izdala ispravu o ovlaštenju za podučavanje vjeronauka.“

Član 18.

U članu 96. stav 3 mijenja se i glasi:

„Stručni pedagoški nadzor obavljat će zavodi za školstvo u skladu s propisima koje donosi Ministarstvo.“

Član 19.

Član 99. mijenja se i glasi:

„Srednjom školom upravlja upravni odbor škole, koji se bira iz reda osoblja škole, osnivača škole, lokalne zajednice i roditelja, prema postupku koji podzakonskim propisom uređuje ministar. Izbor se obavlja po načelu ravnopravne zastupljenosti predstavnika ovih struktura.

Sastav upravnog odbora mora odražavati nacionalnu strukturu učenika, roditelja, školskog osoblja i lokalne zajednice, u skladu s Okvirnim zakonom.

Obavljanje dužnosti člana upravnog odbora dobrovoljno je i bez naknade.“

Član 20.

U članu 111. dodaje se nova alineja 4. koja glasi:

„ - ako na bilo koji način naruši okruženje u kojem djeluje (član 34a.)“

Član 21.

Ovaj zakon objavljuje se u „Službenim novinama Srednjobosanskog kantona“ i stupa na snagu na dan objavljivanja.